

KROK PO KROKU, KONKRETNIE

Jak napisać **opinię o funkcjonowaniu** dziecka i ucznia

Praktyczny przewodnik dla nauczycieli, wychowawców i specjalistów szkolnych — co koniecznie musi się znaleźć w opinii i jak dobrze ją opisać, żeby naprawdę pomagała dziecku.

Na podstawie § 7 ust. 6–7 rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 2 marca 2026 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 428). Przepis obowiązuje **od 1 września 2026 r.**

CO ZNAJDZIESZ W ŚRODKU

1 Podstawy — czym jest opinia	2 Obszary funkcjonowania
3 7 elementów opinii krok po kroku	4 Zasady dobrego pisania + przykłady
5 Checklista i proces w szkole	6 FAQ i podstawa prawna

Bo za każdą opinią stoi **konkretne dziecko** — nie formularz do odhaczenia.

Czym jest opinia o funkcjonowaniu?

Krótkie wprowadzenie, zanim usiądziesz do pisania — żebyś wiedział/a, po co ten dokument powstaje i na czym naprawdę Ci zależy.

To nie diagnoza — to obserwacja „od środka”

Opinia o funkcjonowaniu opisuje, jak dziecko lub uczeń radzi sobie na co dzień w przedszkolu czy szkole: z czym sobie dobrze radzi, co sprawia mu trudność i co placówka już zrobiła, żeby pomóc. To spojrzenie osób, które znają dziecko z codziennej pracy — nie diagnoza medyczna ani psychologiczna, więc nie musisz (i nie powinieneś/aś) stawiać rozpoznania.

Do czego służy

Dołącza się ją do wniosku rodzica do poradni psychologiczno-pedagogicznej. Poradnia wykorzysta ją razem z własnym badaniem do tzw. **oceny funkcjonalnej** dziecka — czyli kompleksowej analizy jego możliwości, wymaganej przed wydaniem orzeczenia lub opinii.

Kto ją pisze

Nauczyciele uczący dziecko, wychowawca klasy lub grupy oraz specjaliści (pedagog, psycholog, logopeda, terapeuta), którzy z nim pracują. Całość zwykle spina wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny, a dokument podpisuje i przekazuje dyrektor placówki.

Do jakich postępowań dołącza się opinię? Najczęściej do wniosku o jedno z poniższych:

Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego

Orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania

Roczne przygotowanie przedszkolne w domu

Zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze

10 dni

Tyle ma placówka na przygotowanie opinii od momentu otrzymania prośby. Jeśli koordynujesz zbieranie informacji od kilku osób — zacznij od razu, żeby zdążyć.

Dobra wiadomość

Nie musisz pisać wszystkiego sam/a. Opinia to wspólna praca zespołu — Ty odpowiadasz za swój fragment (to, co widzisz na swoich zajęciach), a koordynator składa całość w jeden, spójny dokument.

*Pamiętaj: nie oceniasz — **opisujesz**. Konkret zawsze wygrywa z ogólnikiem.*

Obszary funkcjonowania — część 1

Rozporządzenie każe patrzeć na dziecko całościowo — podobnie jak Międzynarodowa Klasyfikacja Funkcjonowania (ICF), na której się opiera. Dlatego opis funkcjonowania warto rozpisać na konkretne obszary życia dziecka. Oto pierwsze trzy.

1. Nauka i zdobywanie wiedzy

Czym jest: sposób, w jaki dziecko przyswaja nową wiedzę i umiejętności — czytanie, pisanie, liczenie, zapamiętywanie, koncentracja uwagi, tempo pracy.

Na co zwrócić uwagę: Jak długo utrzymuje uwagę na zadaniu? Czego potrzebuje, żeby zacząć pracę? Jak radzi sobie z instrukcjami ustnymi i pisemnymi?

✓ „Zapamiętuje materiał lepiej w formie krótkich, wizualnych notatek; przy dłuższym wykładzie traci wątek po ok. 10 minutach.”

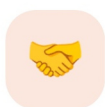

2. Komunikowanie się

Czym jest: sposób, w jaki dziecko rozumie mowę oraz wyraża potrzeby, myśli i emocje — słownie, niewerbalnie lub przy pomocy alternatywnych metod komunikacji.

Na co zwrócić uwagę: Czy mowa jest zrozumiała dla otoczenia? Czy dziecko inicjuje rozmowę, czy tylko odpowiada? Jak radzi sobie w grupie, a jak 1:1?

✓ „Chętnie odpowiada w rozmowie indywidualnej; w grupie częściej milczy, czekając, aż ktoś zwróci się bezpośrednio do niego.”

3. Relacje z rówieśnikami i dorosłymi

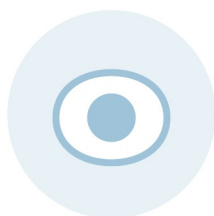
Czym jest: jakość i sposób nawiązywania kontaktów społecznych — współpraca w grupie, rozwiązywanie konfliktów, budowanie więzi, respektowanie zasad.

Na co zwrócić uwagę: Czy dziecko ma stałą grupę koleżeńską? Jak reaguje w sytuacjach konfliktowych? Jak wygląda relacja z dorosłymi w szkole?

✓ „Preferuje zabawę z jedną, stałą koleżanką; w większej grupie częściej obserwuje z boku.”

👉 Ciąg dalszy na następnej stronie

Pozostałe trzy obszary — samodzielność, zachowanie i emocje oraz sprawność motoryczna — znajdziesz na kolejnej stronie.

*Sześć obszarów to nie formalność — to **mapa**, która pomaga niczego nie pominąć.*

Obszary funkcjonowania — część 2

Dokończenie listy sześciu obszarów, o których warto pomyśleć, opisując dziecko całościowo.

4. Samodzielność w czynnościach dnia codziennego

Czym jest: zakres, w jakim dziecko radzi sobie bez pomocy dorosłego — organizacja swoich rzeczy, higiena, orientacja w planie dnia, wykonywanie poleceń bez przypominania.

Na co zwrócić uwagę: Przy jakich czynnościach potrzebuje wsparcia, a które wykonuje samo? Czy działa z własnej inicjatywy, czy potrzebuje przypomnień?

✓ „Samodzielnie pakuje plecak według listy w piórniku; bez tej listy zapomina o połowie przyborów.”

5. Zachowanie i funkcjonowanie emocjonalne

Czym jest: sposób regulowania emocji, reagowania na stres i zmiany, a także ogólne samopoczucie dziecka w placówce.

Na co zwrócić uwagę: Co wywołuje silne reakcje? Jak długo trwa uspokajanie się? Jakie strategie pomagają, kiedy dziecko czuje się najbezpieczniej?

✓ „Przy nagłej zmianie planu podnosi głos; wraca do równowagi po kilku minutach w spokojnym miejscu z jedną osobą dorosłą.”

6. Sprawność motoryczna i funkcjonowanie fizyczne

Czym jest: sprawność ruchowa (motoryka duża i mała), koordynacja, wytrzymałość oraz wpływ ewentualnych trudności zdrowotnych na funkcjonowanie w szkole.

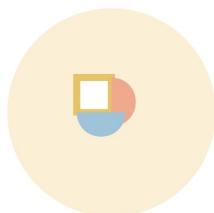
Na co zwrócić uwagę: Jak dziecko radzi sobie na WF-ie? Czy pismo odręczne jest czytelne i w jakim tempie powstaje? Czy potrzebne są dostosowania?

✓ „Pismo odręczne jest wolne i mało czytelne przy dłuższych tekstach; sprawniej referuje wiedzę ustnie lub pisząc na komputerze.”

Nie każdy obszar musi być długi

Jeśli w danym obszarze nie ma nic niepokojącego — napisz to wprost, krótko. Ważne, żeby opinia dawała pełny obraz, a nie tylko listę trudności.

Każdy obszar to inny kawałek tej samej układanki — razem dają pełny obraz dziecka.

Co musi się znaleźć w opinii — krok po kroku

Rozporządzenie wskazuje siedem elementów. Poniżej każdy z nich — z krótkim wyjaśnieniem i przykładem, jak to dobrze zapisać.

1

Data wydania opinii WYMAGANE

Zwyczajny element formalny — pokazuje, jak aktualna jest opisywana sytuacja dziecka. Wpisz dzień, w którym opinia zostaje ostatecznie podpisana i przekazana.

2

Imię i nazwisko dziecka / ucznia WYMAGANE

Jednoznaczna identyfikacja. Dobrą praktyką jest dopisanie też klasy/grupy i nazwy placówki — ułatwia to pracę poradni, choć samo rozporządzenie tego wprost nie wymaga.

3

Opis funkcjonowania WYMAGANE · NAJWAŻNIEJSZA CZĘŚĆ

Trudności, mocne strony i uzdolnienia dziecka — opisane w sześciu obszarach, które poznałeś/aś na poprzednich dwóch stronach (nauka, komunikacja, relacje, samodzielność, emocje, motoryka).

✗ „Uczeń jest leniwy i niezorganizowany.”

✓ „Podejmuje zadanie po krótkiej instrukcji ustnej i zapisaniu kolejnych kroków na kartce — bez takiego wsparcia często nie zaczyna pracy.”

4

Wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania (WOPFU) JEŚLI DOTYCZY

Dotyczy tylko dzieci już objętych kształceniem specjalnym. Jeśli WOPFU był robiony w ramach IPET-u, nie trzeba go przepisywać — wystarczy dołączyć go jako załącznik i tak to zaznaczyć. Więcej o WOPFU i IPET znajdziesz w słowniczku pojęć w dalszej części poradnika.

Skąd czerpać treść do opisu?

Z własnych obserwacji na zajęciach, notatek z pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rozmów z innymi nauczycielami oraz — jeśli dotyczy — z dotychczasowej dokumentacji ucznia (WOPFU, IPET, wcześniejsze opinie).

Punkty 1–4 to **fundament** opinii — kroki 5–7 znajdziesz na kolejnej stronie.

Kroki 5–7: wsparcie, efekty i wnioski

To część, która pokazuje pracę, jaką szkoła już wykonała — i wskazuje kierunek na przyszłość.

5

Okresowa ocena funkcjonowania JEŚLI DOTYCZY

Dotyczy tylko uczniów uczestniczących w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych. Podobnie jak WOPFU — jeśli taka ocena już istnieje, dołącz ją jako załącznik.

6

Działania podjęte przez nauczycieli i specjalistów WYMAGANE

Jakie formy pomocy otrzymało dziecko (np. zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze, socjoterapia, wsparcie pedagoga), jak długo trwały i — co najważniejsze — jakie przyniosły efekty. Nie poprzestawaj na samej liście zajęć: napisz, co się dzięki nim zmieniło.

✓ „Po pół roku zajęć korekcyjno-kompensacyjnych czyta płynniej krótkie teksty; nadal potrzebuje więcej czasu przy dłuższych poleceniach pisemnych.”

7

Wnioski do dalszej pracy WYMAGANE

Konkretne rekomendacje: czego dziecko potrzebuje dalej, jakie wsparcie mogłoby pomóc, na co warto zwrócić uwagę w poradni i w dalszej pracy szkoły. To sekcja, na którą poradnia patrzy szczególnie uważnie.

Pamiętaj o kolejności

Trzymanie się tej kolejności (1 → 7) sprawia, że opinia jest łatwa do odczytania przez zespół orzekający w poradni — a Tobie łatwiej niczego nie pominąć.

Co dalej z opinią w poradni?

Zespół orzekający wykorzysta Waszą opinię — razem z własnym badaniem dziecka — do przeprowadzenia oceny funkcjonalnej, na podstawie której wyda orzeczenie lub opinię. Im konkretniejsza Wasza opinia, tym łatwiej i szybciej przebiegnie ten etap.

*Konkretne wnioski to **najcenniejsza część** opinii dla poradni — nie żałuj na nie słów.*

Kilka zasad dobrej opinii

Ta sama informacja może zabrzmieć jak wyrok albo jak konkretna, użyteczna wskazówka — wszystko zależy od tego, jak ją zapiszesz.

✓ Rób tak

- ✓ Opisz konkretne sytuacje i zachowania — nie ogólniki
- ✓ Pokazuj zarówno trudności, jak i mocne strony oraz uzdolnienia
- ✓ Podawaj efekty dotychczasowego wsparcia — co się zmieniło
- ✓ Pokazuj związek między zachowaniem, sytuacją i zastosowaną pomocą
- ✓ Pisz językiem zrozumiałym dla rodziców i specjalistów

✗ Unikaj tego

- ✗ Stawiania diagnoz medycznych lub psychiatrycznych — to nie Twoja rola
- ✗ Oceniania rodziny i warunków domowych dziecka
- ✗ Wyliczania samych problemów, bez kontekstu i mocnych stron
- ✗ Ogólnych sformułowań bez przykładów („ma trudności”, „źle się zachowuje”)
- ✗ Etykietowania ucznia („leniwy”, „trudny”, „niegrzeczny”)

Zamiast tego...

„Uczeń jest leniwy”

„Ma problemy z zachowaniem”

„Nie potrafi się skupić”

„Rodzice się nie interesują”

...napisz to

„Podejmuje działanie po krótkiej instrukcji i zapisaniu kolejnych kroków pracy”

„W sytuacjach nagłej zmiany planu podnosi głos i opuszcza salę; uspokaja się po krótkiej rozmowie indywidualnej”

„Utrzymuje uwagę na zadaniu ok. 10 minut przy pracy indywidualnej w cichym miejscu, krócej w pracy grupowej”

To nie jest przedmiot opinii — pominięty oceny dotyczące rodziny

Słowniczek — pojęcia, które warto znać, pisząc opinię:

WOPFU

Wielospecjalistyczna Ocena Poziomu Funkcjonowania Ucznia — tworzą ją nauczyciele i specjaliści pracujący z uczniem objętym kształceniem specjalnym, zwykle w ramach IPET.

Zespół orzekający

Zespół działający w poradni psychologiczno-pedagogicznej, który na podstawie dokumentacji i własnej diagnozy wydaje orzeczenia i opinie.

ICF

Międzynarodowa Klasyfikacja Funkcjonowania — system opisu funkcjonowania człowieka (aktywność, uczestnictwo, środowisko), na którym opiera się ocena funkcjonalna.

IPET

Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny — plan wsparcia opracowywany dla ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego.

Ocena funkcjonalna

Kompleksowa analiza możliwości dziecka, którą — od 1 września 2026 r. — zespół orzekający przeprowadza przed wydaniem orzeczenia lub opinii.

Zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze

Forma zajęć organizowanych dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim.

Znajomość tych pojęć nie jest wymagana w opinii — ale ułatwia zrozumienie całego procesu.

Szybka checklista

Przejdź przez te punkty na koniec — dwie minuty, a oszczędzą poprawek.

- ☐ Podałam/em datę wydania oraz pełne dane dziecka lub ucznia
- ☐ Opisałam/em funkcjonowanie w konkretnych, zaobserwowanych sytuacjach — nie ogólnikami
- ☐ Uwzględniłam/em wszystkie obszary funkcjonowania adekwatne do sytuacji dziecka
- ☐ Pokazałam/em zarówno trudności, jak i mocne strony oraz uzdolnienia
- ☐ Dołączyłam/em WOPFU i okresową ocenę funkcjonowania, jeśli dotyczą dziecka
- ☐ Opisałam/em działania wspierające razem z ich efektami, nie tylko listą zajęć
- ☐ Sformułowałam/em konkretne, praktyczne wnioski do dalszej pracy
- ☐ Unikałam/em diagnoz, etykiet i ocen dotyczących rodziny
- ☐ Przygotowałam/em opinię w ciągu 10 dni i przekazałam ją do podpisu dyrekcji

Jak to wygląda w praktyce — droga opinii od obserwacji do poradni:

Nie jesteś w tym sam/a

Jeśli masz wątpliwości co do konkretnego sformułowania — skonsultuj je z pedagogiem, psychologiem szkolnym albo wychowawcą koordynującym. Wspólnie łatwiej dobrać właściwe słowa.

Dwie minuty kontroli **oszczędzają** dwa tygodnie poprawek.

Krótkie odpowiedzi na typowe wątpliwości

Kto koordynuje przygotowanie opinii?

Zwykle wychowawca klasy/grupy lub pedagog/psycholog szkolny — zbiera wkład od wszystkich nauczycieli i specjalistów pracujących z dzieckiem i redaguje spójną całość.

Czy każdy nauczyciel pisze osobną opinię?

Nie — to jeden wspólny dokument. Każda osoba wnosi swój fragment obserwacji ze swoich zajęć, a koordynator składa je razem.

Czym różni się opinia szkoły od „oceny funkcjonalnej”?

Ocenę funkcjonalną przeprowadza zespół orzekający w poradni (m.in. w oparciu o ICF). Wasza opinia jest jednym z ważnych źródeł informacji dla tej oceny — ale to poradnia odpowiada za samą ocenę funkcjonalną.

Co jeśli nie zdążę w 10 dni?

Zgłoś to jak najwcześniej koordynatorowi i dyrekcji — opóźnienie wpływa na terminy całego postępowania w poradni, więc lepiej uprzedzić niż tłumaczyć się później.

Czy mogę opisać coś, czego nie jestem pewien/pewna?

Opisuj wyłącznie to, co sam/a zaobserwowałaś/eś w swojej pracy z dzieckiem. Jeśli czegoś nie wiesz na pewno — zostaw to innej osobie z zespołu albo zaznacz, że to wymaga dopytania.

Czy opinia może zawierać wyniki sprawdzianów lub testów?

Tak, jeśli to pomaga zobrazować funkcjonowanie dziecka — ale zawsze w kontekście (np. „na sprawdzianach z czasem dodatkowym uzyskuje wyniki porównywalne z klasą”), nie jako suche liczby bez wyjaśnienia.

Co jeśli dziecko nie ma jeszcze żadnej dokumentacji (WOPFU, IPET)?

To normalne, jeśli dziecko nie było wcześniej objęte kształceniem specjalnym — po prostu pomijasz punkty 4 i 5 z listy siedmiu elementów i skupiasz się na pozostałych.

Masz inne pytanie? Zapytaj koordynatora — od tego jest zespół.

Na czym się opieramy

Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 2 marca 2026 r.

w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 428).

§ 7 ust. 6–7 — określają wymogi dotyczące opinii o funkcjonowaniu dziecka/ucznia wydawanej przez przedszkole, szkołę lub placówkę. Przepisy te wchodzi w życie **1 września 2026 r.** (pozostała część rozporządzenia — wcześniej, 14 dni od ogłoszenia).

§ 8 — dotyczy oceny funkcjonalnej, którą na podstawie zebranej dokumentacji (w tym Waszej opinii) przeprowadza zespół orzekający w poradni.

Ściaga — najważniejsze liczby:

7

elementów opinii wskazanych w §
7

6

obszarów funkcjonowania do
opisania

10

dni na przygotowanie opinii

1 IX

2026 — dzień wejścia przepisu w
życie

Ten poradnik ma charakter praktycznej pomocy i nie zastępuje pełnej treści przepisu ani wewnętrznych procedur placówki. W razie wątpliwości warto skonsultować się z dyrektorem szkoły lub poradnią rejonową.

Miejsce na pieczęć / dane placówki:

*Dziękujemy za czas, który poświęćcie na dobrze napisaną opinię — to naprawdę
ma znaczenie dla dziecka.*